

OBSAH

Předmluva	5
1. Půda a její význam pro lidskou společnost a životní prostředí (Prof. Ing. A. Prax, CSc.)	6
1.1. Definice pojmu půda.....	6
1.2. Půda a životní prostředí	6
1.3. Půda jako otevřený i uzavřený systém	10
1.4. Půda a koloběh látek	11
1.5. Stručná historie půdoznalství v ČR	13
2. Složení zemské kůry a její vliv na půdotvorný substrát	14
(Prof. Ing. A. Prax, CSc.)	
2.1. Elementární složení zemské kůry	14
2.2. Půdotvorný substrát a hodnocení jeho kvality	16
3. Vznik minerálního podílu půdy a jeho složení	17
(Prof. Ing. A. Prax, CSc.)	
3.1. Zvětrávání hornin	17
3.1.1. Fyzikální zvětrávání	18
3.1.2. Chemické zvětrávání	18
3.1.3. Biologické zvětrávání	19
3.2. Mineralogické složení půd	19
3.2.1. Primární hlinitokřemičitany	19
3.2.2. Sekundární hlinitokřemičitany	21
3.2.3. Ostatní minerály	22
3.3. Mechanické složení půdy	23
3.3.1. Textura zemin a půd	23
3.3.2. Klasifikace půdních druhů	24
3.3.3. Význam zrnitosti půdy	26
4. Organický podíl půd	30
(Doc. Ing. E. Pokorný, Ph.D.)	
4.1. Půdní organismy	30
4.1.1. Mikroedafon	30
4.1.2. Mezoedafon	31
4.1.3. Makroedafon	33
4.1.4. Životní podmínky půdního edafonu	34
4.1.5. Význam půdního edafonu	35
4.1.6. Stanovení biologické aktivity půdy	35
4.2. Půdní humus	35
4.2.1. Humusotvorný materiál	36
4.2.2. Tvorba humusu	36
4.2.3. Složení a třídění humusu	37
4.2.4. Tvorba nadložního humusu	40
4.2.5. Tvorba povrchových humusových horizontů (humifikace)	42
4.2.6. Kvantita a kvalita organické hmoty v půdách	42
4.2.7. Akumulace organických látek v půdě	43
4.2.8. Funkce organických látek v půdě	44

5. Chemické a fyzikálně-chemické vlastnosti půd	46
(Doc. Ing. E. Pokorný, Ph.D.)	
5.1. Obsah, výskyt a funkce prvků v půdách.....	46
5.2. Půdní roztok	48
5.3. Půdní koloidy.....	49
5.3.1. Třídění půdních koloidů	50
5.3.2. Původ a vznik půdních koloidů	50
5.3.4. Stavba koloidů	51
5.3.5. Koloidní systémy a jejich chování	52
5.4. Sorpční schopnost půdy	53
5.4.1. Mechanismy sorpce	53
5.4.2. Výměnná sorpce kationtů	54
5.4.3. Výměnná sorpce aniontu	55
5.4.4. Půdní sorpční komplex a jeho vlastnosti	55
5.4.5. Ukazatelé sorpčních vlastností půd	57
5.4.6. Význam sorpčního komplexu půd	58
5.5. Půdní reakce	59
5.5.1. Formy půdní reakce	59
5.5.2. Příčiny a zdroje kyselosti půd	60
5.5.3. Úprava reakce půdy	60
5.5.4. Význam reakce půdy	61
5.6. Pufrovitost půd	61
5.7. Ekologické problémy acidifikace půdního prostředí	62
5.8. Redukčně oxidační poměry v půdě	63
5.9. Radioaktivita půd	64
6. Fyzikální charakteristiky půdy	65
(Prof. Ing. A. Prax, CSc.)	
6.1. Základní charakteristiky tuhé fáze půdy	65
6.1.1. Půdní pórovitost	65
6.1.2. Měrná a objemová hmotnost půdy	67
6.2. Struktura tuhé fáze půdy	68
6.3. Kapalná fáze půdy	69
6.3.1. Vlastnosti vody a půdního roztoku	69
6.3.2. Půdní roztok a půdní vlhkost	70
6.3.3. Metody měření půdní vlhkosti	71
6.3.4. Energetika půdní vody	72
(Prof. Ing. A. Prax, CSc., Dr. Ing. V. Hybler)	
6.3.5. Půdní hydrolimity	78
6.3.6. Pohyb vody v půdě	81
6.3.7. Bilance vody a vodní režim půdy	82
6.4. Plynná fáze půdy	84
6.5. Tepelné poměry v půdě	85
6.6. Konzistence a technologické vlastnosti půdy	87
6.6.1. Konzistence a konzistenční meze	87
6.6.2. Technologické vlastnosti půdy	88
6.7. Barva půdy	89

7. Půdotvorné procesy	90
(Ing. J. Jandák, CSc.)	
7.1. Faktory a podmínky půdotvorného procesu	90
7.2. Obecné a speciální půdotvorné procesy	91
7.3. Charakteristika speciálních půdotvorných procesů	91
8. Klasifikační systém půd ČR	92
(Ing. J. Jandák, CSc.)	
8.1. Diagnostické horizonty	92
8.1.1. Holorganické horizonty	92
8.1.2. Organominerální povrchové horizonty	92
8.1.3. Podpovrchové horizonty	93
8.1.4. Substrátové horizonty	95
8.1.5. Přechodné horizonty	95
8.2. Taxonomické kategorie klasifikačního systému	95
8.3. Půdní jednotky, jejich geneze, diagnostika a vlastnosti	97
9. Struktura půdního pokryvu	113
(Ing. J. Jandák, CSc.)	
9.1. Základní pojmy	113
9.2. Půdy Moravy a Slezska	114
10. Zemědělský půdní fond, bonitace a cena půdy	123
10.1. Komplexní průzkum zemědělských půd ČSSR (1961-1971) (Ing. J. Jandák, CSc.)	123
10.2. Půda a její úrodnost (Prof. Ing. A. Prax, CSc.).....	124
10.3. Bonitace zemědělského půdního fondu (Prof. Ing. A. Prax, CSc.) ..	126
10.4. Cena zemědělské půdy (Ing. J. Němec, CSc.).....	131
10.4.1. Úřední cena zemědělské půdy	131
10.4.2. Tržní cena zemědělské půdy	137
DOPORUČENÁ LITERATURA	141
POUŽITÁ LITERATURA	141
PŘÍLOHY	143